

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα, 30 - 09 - 2025

Αριθ. πρωτ.: 51890

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Α. Γιαννούλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361160
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Κουκουλόπουλο Παρασκευά
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Η Πανελλήνια Ένωση Γεωπόνων Δημοσίων Υπαλλήλων (Π.Ε.Γ.Δ.Υ.) καταγγέλλει τον αποκλεισμό των Π.Ε. Γεωπόνων των Περιφερειών από τη νέα ΚΥΑ για το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας»
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 3088/17-9-2025 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 64 του ν. 4915/2022 η Επιτροπή της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015, η οποία έχει συσταθεί και συγκροτηθεί δυνάμει της υπ' αρ. 2/14511/0004/12.3.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας, ανέλαβε το έργο επεξεργασίας των προτάσεων και εισηγήσεων κοινωνικών εταίρων αναφορικά με τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4354/2015, λαμβάνοντας υπόψη α) τον προσδιορισμό συγκεκριμένων κριτηρίων που συνδέονται με την έκθεση των εργαζομένων σε σοβαρό κίνδυνο εξαιτίας των συνθηκών που επικρατούν στο χώρο εργασίας όπου απασχολούνται, των ουσιών με τις οποίες έρχονται σε επαφή ή τη φύση του αντικειμένου της απασχόλησής τους και β) την κατά το δυνατόν υπαγωγή των ειδικοτήτων/κλάδων και χώρων εργασίας στα ανωτέρω κριτήρια.

Επιπλέον, ο νομοθέτης αναγνωρίζοντας την ανάγκη ύπαρξης ενός νομικού πλαισίου συνεχούς αναθεώρησης και επικαιροποίησης των αναγκών, οι οποίες θα προέκυπταν από την κατάργηση του υφιστάμενου καθεστώτος χορήγησης του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και την υιοθέτηση πλέον του νέου καθεστώτος, προέβλεψε, με την παρ.4 του άρθρου 64 του ν.4915/2022, τη λειτουργία ενός μόνιμου γνωμοδοτικού οργάνου.

Κατόπιν των ανωτέρω και της γνωμοδότησης της Επιτροπής της παρ. 1:

α) με την αριθμ. οικ. 2/7612/ΔΕΠ/24-3-2025 (Β' 1401) κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εσωτερικών - Υγείας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίστηκε το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας για τους μόνιμους και δόκιμους πολιτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου (ΙΔΑΧ-ΙΔΟΧ), των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού) και των νομικών προσώπων αυτών, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του ν.4354/2015 (Α' 176), ανά χώρο εργασίας, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα και

β) με την αριθμ. οικ. 2/39821/ΔΕΠ/3-9-2025 (Β' 4708) κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Εσωτερικών - Υγείας - Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίστηκε το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού (ΟΤΑ Β' βαθμού) και των νομικών προσώπων αυτών.

Το επίδομα ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας, αποσκοπεί στην οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων που εκτελούν επικίνδυνα για την υγεία τους καθήκοντα είτε εργάζονται σε περιβάλλον που εγκυμονεί αυξημένους για την υγεία τους κινδύνους. Η ένταξη κλάδων/ειδικοτήτων στους δικαιούχους του επιδόματος καθώς και στην κατηγορία επιδόματος έγινε λαμβάνοντας υπόψη το καθηκοντολόγιο των εργαζομένων, τη φύση του επαγγέλματος, τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν ανά κλάδο/ειδικότητα οι εργαζόμενοι στο χώρο εργασίας τους ανάλογα με τη δραστηριότητά τους αλλά και τον βαθμό και τη συχνότητα έκθεσης στους παράγοντες που συνδέονται με τα κριτήρια επικινδυνότητας.

Σημειώνεται ότι για την υπαγωγή των εργαζομένων στο επίδομα, σύμφωνα με το πόρισμα της Επιτροπής, ελήφθησαν υπόψη οι κοινές παραδοχές της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας σε συνδυασμό με τα επιμέρους κριτήρια επικινδυνότητας για κάθε ειδικότητα/ή θέση εργασίας καταλήγοντας τελικά στη συσχέτιση των βλαπτικών δραστηριοτήτων και κριτηρίων με την επικινδυνότητα της δραστηριότητας.

Συνεπώς, ο συνδυασμός κλάδου/ειδικότητας και του χώρου εργασίας των υπαλλήλων δεν επιτρέπει την οριζόντια καταβολή ίδιου επιδόματος σε όλους τους κλάδους και ειδικότητες των εργαζομένων στον ίδιο χώρο εργασίας. Σε διαφορετική περίπτωση θα εμφανιζόταν το παράδοξο, εργαζόμενοι διαφορετικών κλάδων/ειδικοτήτων με διαφορετικά καθήκοντα και αρμοδιότητες, που συνεπάγονται διαφορετική έκθεση στους αναφερόμενους βλαπτικούς παράγοντες και συνακόλουθα διαφορετική βαθμολόγηση, να λαμβάνουν με οριζόντιο τρόπο το ίδιο επίδομα με μόνο κριτήριο την συνύπαρξή τους στον ίδιο χώρο εργασίας. Κατ' ακολουθία αυτών, η απασχόληση σε έναν κλάδο ή σε έναν συγκεκριμένο χώρο δεν αποτελεί ικανή και μοναδική συνθήκη για να εντάξει τους εργαζόμενους στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας.

Σχετικά με τους γεωπόνους δημοσίου υπαλλήλους που υπηρετούν στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού επισημαίνεται ότι ο ρόλος τους είναι κυρίως συμβουλευτικός και διαχειριστικός σε θέματα γεωργίας, αστικού πρασίνου και περιβάλλοντος και δεν σχετίζεται με φυσικούς και χημικούς κινδύνους που κάνουν ένα επάγγελμα επικίνδυνο με τη συνήθη έννοια, ώστε να ενταχθούν οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, με εξαίρεση τους υπαλλήλους κλάδου/ειδικότητας ΠΕ Γεωτεχνικών/ΠΕ Γεωπόνων καθώς και κλάδου/ειδικότητας ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας/ΤΕ Γεωπονίας που απασχολούνται στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.) και ειδικότερα στις εγκαταστάσεις των χώρων υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ), των Μονάδων Επεξεργασίας Στραγγισμάτων βιοαερίου, των Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ), των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), των Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) και των Μονάδων Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων/Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΚΥΑ που αφορά τους ΟΤΑ α' βαθμού, εντάχθηκαν στην κατηγορία Β' του επιδόματος με μηνιαίο επίδομα ύψους 165 ευρώ.

Σε ό,τι αφορά την αναφορά στο πλαίσιο του παρόντος Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ότι *«οι συνάδελφοι Γεωπόνοι στους ΟΤΑ β' βαθμού είναι δικαιούχοι των Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) ακριβώς λόγω της επικινδυνότητας της εργασίας και παντελώς αδικαιολόγητα απουσιάζουν από τις κατηγορίες χορήγησης του Επιδόματος»* διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

Με το Κώδικα Νόμων για την Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το ν. 3850/2010 (Α' 84), όπως ισχύει, ρυθμίζονται τα θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Προς το σκοπό αυτό περιέχει τις γενικές αρχές για την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την προστασία της υγείας και της ασφάλειας, την εξάλειψη των συντελεστών κινδύνων των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών καθώς και τους κανόνες για την εφαρμογή των γενικών αυτών αρχών. Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις και εργασίες ιδιωτικού και δημοσίου τομέα καθώς και στα ΝΠΔΔ και τους ΟΤΑ για κάθε εργαζόμενο και με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 42 του ΚΝΥΑΕ ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και

να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων (αρχή ευθύνης του εργοδότη).

Σύμφωνα με την παρ. 5 του ως άνω άρθρου «Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων.».

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 7: «Ο εργοδότης εφαρμόζει τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 5, βάσει των ακόλουθων γενικών αρχών πρόληψης: α) αποφυγή των κινδύνων,...

ζ) προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας...»

Σημειώνεται ότι ειδικά για την παροχή μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) στους υπαλλήλους των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 44 του ΚΝΥΑΕ, εκδόθηκε και εφαρμόζεται, όπως ισχύει, η υπ' αριθμ. 43726/8-6-2019 ΚΥΑ (Β' 2208). Με την εν λόγω ΚΥΑ καθορίστηκαν τα αναγκαία μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) που παρέχονται στο σύνολο των εργαζομένων ανάλογα με τον κλάδο/ειδικότητα, τον χώρο εργασίας και το αντικείμενο εργασίας.

Τα ΜΑΠ, εφόσον κρίνονται απαραίτητα, αποτελούν κυρίως μέτρα ομαδικής προστασίας των εργαζομένων βάσει των γενικών αρχών πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων στο πλαίσιο των ευθυνών του εργοδότη. Με άλλα λόγια αποτελούν μέρος της νομικής υποχρέωσης του εργοδότη για την ασφάλεια του συνόλου των εργαζομένων (παθητική προστασία) ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία τους στο εργασιακό περιβάλλον από τυχόν κινδύνους.

Από την άλλη το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας αποτελεί μια οικονομική ενίσχυση, μια οικονομική παροχή προκειμένου να αντισταθμιστούν οι κίνδυνοι σε κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων από την εκτέλεση συγκεκριμένων επικίνδυνων και ανθυγιεινών εργασιών στο χώρο εργασίας που δικαιολογούν την καταβολή του. Τα κριτήρια για την υπαγωγή των εργαζομένων στους δικαιούχους του επιδόματος καθορίζονται στις σχετικές ΚΥΑ βάσει των πορισμάτων της Επιτροπής και συνδέονται με την έκθεση των εργαζομένων σε σοβαρό κίνδυνο βλάβης της υγείας τους. Συνεπώς το επίδομα αφορά κλάδους/ειδικότητες υπαλλήλων που αποδεδειγμένα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους εκτελούν επικίνδυνες ή ανθυγιεινές εργασίες και μάλιστα με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους, στους κλάδους και ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν υπάρχει άμεση συσχέτιση ανάμεσα στην παροχή ΜΑΠ και στην παροχή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας καθώς ένας εργαζόμενος μπορεί από τη φύση της εργασίας του να δικαιούται Μέσα Ατομικής Προστασίας, στο πλαίσιο της υποχρέωσης του εργοδότη για πρόληψη τυχόν επαγγελματικών κινδύνων, αλλά ταυτόχρονα να μην είναι δικαιούχος του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας το οποίο δίδεται στις ειδικότητες που ρητώς αναφέρονται και βάσει προϋποθέσεων που καθορίζονται με τις σχετικές ΚΥΑ, κατόπιν του πορίσματος της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι στην αρμοδιότητα της μόνιμης επιτροπής γνωμοδοτικού χαρακτήρα που συστήνεται και συγκροτείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΓΛΚ) έγκειται η εξέταση αναφορών ή αιτημάτων φορέων, τα οποία υποβάλλονται στην επιτροπή από τη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής, σχετικά με την εφαρμογή του νέου καθεστώτος χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, όσον αφορά στα κριτήρια που συνδέονται με την έκθεση των εργαζομένων σε σοβαρό κίνδυνο βλάβης της υγείας τους και η υποβολή προς τη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής των σχετικών γνωμοδοτήσεων.

Συνεπώς για την επανεξέταση των κριτηρίων που συνδέονται με την έκθεση συγκεκριμένων κατηγοριών εργαζομένων σε σοβαρό κίνδυνο υπάρχει η δυνατότητα της υποβολής αιτήματος με την μορφή ένστασης από τους ενδιαφερόμενους, εφόσον, παρέχοντας περαιτέρω αναγκαίες πληροφορίες και λαμβάνοντας υπόψη τα περιγράμματα θέσεων εργασίας και τον βαθμό και τη συχνότητα έκθεσης στους παράγοντες με τους οποίους συνδέονται τα ανωτέρω κριτήρια, δύνανται να τεκμηριώσουν την υπαγωγή τους στους δικαιούχους του επιδόματος.

Τέλος, σχετικά με την ένταξη στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας των γεωπόνων που υπηρετούν στα εργαστήρια και τις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα